

SZARVASI UJSÁG.

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	5 frt. — kr.
Félévre	2 frt. 50 kr.
Negyedévre	1 frt. 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, **vasárnap.**

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra címzendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok tere 3. sz. Athenaeum I emelet: továbbá A. V. Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

G a z d á i n k h o z.

Sok rosszat keresztül élt a magyar nemzet már, szinte számát sem tudni annak a sok bajnak, veszedelemnek, melyeken átment. A mióta csak e szép országot magáénak vallja, nem fogyott ki a küzdésből s valóságos isten csodája, hogy mai napig, úgy a hogy, fen tudta magát tartani. A vele született szívósság, a veszélylyel. a bajjal egyenes arányban növekedő kitartás, lehetővé tették fenmaradását. A rossz, nehéz idők napjai még nincsenek megszámlálva, szomorú, nehéz napokat él a magyar nemzet most is, félő, vajjon régi kitartása nem lankad-e el, kérdés, vajjon a régi erélylyel tudja-e magát a mostani bajok közül kiküzdeni? — Nagy teher alatt nyög az ország, nagy teher nyomja az egyesek vállait, mindenben, mindenütt meglátszik a nagy adósság terhe. Egy út van csak, melyen haladva a nemzet mostani bajából megszabadulhat. Magyarország földje után élt eddig, a föld után fog élni legnagyobb részben ezután is, ha lehetséges leendő a földből a mostaninál nagyobb és biztosabb jövedelmet produkálni, akkor a mostani nehéz időket jobb napok váltják fel; ha nem, akkor minden törvénykezési intézkedés, minden miniszteri jóakarattal daczára pusztulásnak indulunk, s lassanként idegenek leszünk saját országunkban. A jelen szomorú viszonyokat semmi sem jellegzi annyira, mint az évről-évre nagyobb mérveket öltő kivándorlás és a sok árverés, mely a parasztság birtokát éri.

Ime mily találóan illenek e sorokban elmondottak reánk, mintha csak innét írta volna valaki ezeket rólunk. Nagyobb teher alatt nem nyög senki, mint az alföldi földmivelő s alig van vidéke az országnak, hol a földmivelőre az idő és munkaviszonyok oly súlyosan nehezédnének, mint itt. A birtokos földmives osztály még ugyan nem ment nálunk annyira, hogy vándor-

botot vegyen kezébe, nélkülöz s ha apjától öröklött birtokát el kell is adnia, napszámból is megél, vagy vagyona pénzzé tett romjaival kupeczkedni kezd, szorgalmatoskodik egyébkép is, de itt marad, ellenben a napszámos osztály már távol vidékre megy munkakeresés végett, itt hagyja szülőföldét s az így elvándorlók $\frac{1}{3}$ -da évenként oda marad s ilthon drágítja a napszámot s részben ez is okozója azon nehéz viszonyoknak, melyek kisbirtokosaink helyzetét napról-napra türethetlenebbé teszik. Mi oka ennek?

Ma sem pazarlóbb a magyar paraszt mint azelőtt, igényeit a lehető legkisebb mértékre huzza össze, mégis egyik telek után a másik kerül idegen kézre, zsellér lesz a telkes gazda, szolga lesz a szolgatartóból, s ez bajaink legnagyobbika, mert ha az adószedőre mindegy is, ki fizeti a föld adaját, de hazafiui, magyar nemzeti szempontból nem mindegy, sőt nagyon sajnálatos, hogy az az osztály pusztul el anyagilag s megy tönkre, mely eddig a magyar állam főoszlopa volt. Amaz osztályról, mely ma a földbirtokot csaknem kizárólag vásárolja, még nem tudni, a földdel együtt megszerzi-e azt a meleg ragaszkodást a hazához, melyet régi tulajdonosa kiválóan bírt? Akárhogy legyen azonban, mindenképen oda kell törekedni, hogy a földműves osztály elpusztulását megakadályozzuk.

Erre nézve aztán sok lesz a teendő. Szükséges tudni először is, mi az oka ezen el nem tagadható pusztulásnak. A talaj merült-e ki, vagy az adó oly nagy, hogy azt elviselni lehetetlen, avagy többet költ, semmint azt birtoka megbírná? A talajkimerülést — melyet oly sokan emlegetnek — senki még be nem bizonyította, kissé mélyebben kell az ekét a földbe eresztetni, a magyar paraszt kezén levő földekben évek hosszú sorára van még tápanyag. Nagy az adó is,

ki tagadhatná ezt, de ezen, ha önálló államban magyarok akarunk maradni — segíteni nem lehet, sőt ha lesz idő, hogy az a párt vezetendi a haza sorsát, mely a függetlenséget hangoztatja, még sokkal nagyobbak kell lenni az adótehernek, mert első követelmény, hogy az önállóság szükségelte temérdek kiadást sajátunkból kellend egészen előállítani.

Nagy az adó és ez nagy baj, de bármennyire panaszkodjunk is e miatt, az adó magában véve nem oka a földmivelő osztály rossz helyzetének. Hiszen a nyugati államokban rosszabb talajon nagyobb adó mellett biztos jövedelme van a gazdának, pedig területre is kisebb a földje és rosszabb, mint a mi paraszt gazdáinké.

Igaz az is, hogy a magyar paraszt szereti a jóélést, sokszor keres ürügyet mulatozásra és talál, de az ezelőtt is csak így volt, sőt ma a sanyaru időviszonyok bizonyos mértékben takarékosabbá tevék gazdáinkat e téren, tehát a pazarlást se lehet egészen okul hozni fel.

A valódi ok abban rejlik, hogy a magyar paraszt úgy tud bánni csak földjével, mint a vadember a vassal; csinál belőle valamit, de fogalma sincs, mit mindent lehetne abból készíteni. Takarékos ott, hol nem kellene, pazarol midőn takarékoskodnia volna szükség, sekélyen szánt és ritkán, nehogy jószágait megerősse. Hibásan takarmányozza állatjait, úgy hogy a takarmány nem használtatik ki eléggé. Korán befogja jószágait, ennél fogva satnya, elcsenevészedett állatállományal rendelkezik. Vetése ritka, termése

gyomos, silány a gabonája, sovány a jószága — miért? mert a gazdasága vezetéséhez nem ért, illetőleg a jó gazdálkodás feltételei előtte ismeretlenek.

A kormány tudja, hogy földmivelőink milyen rossz viszonyok között vannak, sokat meg is tesz érettök, az állattenyésztés, a borászat terén, megindított tevékenység kisebb birtokosaink javára szolgál, de a segítség, mely ez uton kínálkozik nekik, ideiglenes. Földmiveléssel foglalkozó népünkön állandóan csak úgy lesz segítve, ha azt a föld jobb műveléséhez szoktatjuk, ha lehetőségessé tesszük, hogy jövedelmét földjének megháromszorozhassa ahhoz képest, mit ma gondol, verejtékkel ki tud préselni belőle. A kérdés csak a körül forog, mily uton szoktassuk a földmivest jobb gazdálkodáshoz annál, mit apjától tanult?

Paraszt gazdáinknál könyvekkel, iskolával egyelőre kevésre megyünk, mert saját szerű észjárásuknál fogva idegenkednek a könyvekből tanult gazdálkodástól, de gyermekeiket se járatták a végei iskolába, példa a több helyen tengődő gazdasági tanfolyammal egybekapcsolt felsőbb népiskola, mert a gyerekek, mihelyt a talpán megtud állani, a gazdaság körül akarják hasznát venni, természetesen egy-egy cseléd helyett; a könyvre meg azt mondják, hogy azt bizony ők jobban tudják, mint a ki azt a könyvet írta, s az is baj, hogy olyan nyelven nehéz okosan írni, hogy a nép eszejárása szerint magyaráztassék meg mind az, mit vele megérteni akarnak.

Nem maradt tehát más hátra, mint az, hogy példadással oktassuk a népet s szoktassuk belé a

T Á R S A Z A S

A bolygó zsidó.

— Béranger. —

Búzgó keresztyén, nyujts a porba sujtott
Bolygó zsidónak egy ital vizet!
Földönfutó keres ajtódba' nyugtot,
Kit nem szűnő szél úttalan vezet.
Ifjan megtört a mult, — ijeszt jövőm,
A végítélet napja vágyam, álmom:
Sötét estén ez ábrándot szövöm,
De kél a nap a biboros határon
Szünet ne'kül
S a föld kereng szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

Athéne megtört, Róma porba hullott
S száz büszke állam romjai felett,
Két ezredéven át a féket oldott
Szélvész szünetlen üldöz engemet!
Lattam, mint vész a jó, midőn csírázott,
Pusztító átkot, mely meg nem pihen;
Túléltem én a kivénült világot,
Uj földet látok a tengerszínen — — —

S szünet ne'kül
Kereng a föld; — szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

A pusztulásért lelkesülni — átkom:
Epedni kész a rothadó tetem,
De a sír hajlokátél, melybe vágyom,
Tovább rohan az ádáz szél velem. —
Utféli koldús esdekelve nyújtja
Felém nyomortúl megfonnyadt kezét,
De a vándornak sietős az útja
S ha van mit adhat: nem oszthatja szét . . .
S szünet ne'kül
Kereng a föld; — szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

Virágos berkek alján, egyedül,
Csermelyt szegélyző zöld gyepen
Ha elgyötrött testem pihenőre dül,
A szitkozódó szélvész ott terem . . .
Miért is bántja a felbőszült Éget
E perczig tartó enyhe nyugalom:
Hisz úgy sem enyhít már meg engemet
Csak az öröklét fáradt útamon.

jobb gazdálkodási rendszerbe. A paraszt gazda leginkább tanul maga formájú embertől, a szomszédjától, ki épen akkora darabot bír a határban, mint ő, ennek jó példája hat rá leginkább, ezt utánozza, mert józan gondolkodása ösztönzi a jónak utánzására.

H I R E K.

— **A szarvasi nőegylet** f. hó 15-én előadásokkal egybekötött társas-estélyt rendez a főgymnázium dísztermében. Ez alkalommal közreműködnek: Struncz Katalin kisasszony énekkel, Moravcsik Géza ur zongorakiséréte mellett; Haviár Dániel és Mihálf József urak felolvasással, Szendy György és Dancs Ferencz urak hegedűjátékkal, szintén Moravcsik ur zongorakiséréte mellett. — Kezdeté 8 órakor. Belépti díj 20 kr. A jövedelem a nőegylet céljaira fordítatik.

— **A közeledő karácsony** alkalmából Hanthó Kálmán ur, a szarvasi kisedodova vezetője, gyermek-ünnepélyt rendez az ovoda növendékeivel, közös karácsonyfa állítása által. Ez eszme tavaly is igen sikerültnek mutatkozott. — A karácsonyfa átadása nyilvános lesz, s annak feldíszítéséhez nem ovodai tagok is hozzájárulhatnak, mely esetben ezeknek gyermekei is részesülnek az ajándéktárgyakban.

— **Tánczpróba.** Csicsa Mathild kisasszony leánynevelőének tánczpróbája f. hó 11-én tartatott meg a „Bárány“-vendéglő termében. A növendékek tánczmutatványai köztetést arattak s táncztanítójuk, Svarecz Adolf urnak méltó dicséretére váltak. A nagyszámmal egybegyűlt díszes közönség jelenlete a tánczpróbának bálias jellegét kölcsönzött s növendékek és vendégek kedélyes közösségben áldoztak a táncz műzsájanak.

— **Tolvajtás.** A nagytemplom-utczai Brenngartner-féle házban kedden éjjel ismeretlen tettes P o l l á k Károly pék-

nek az utczára nyíló s ablakkal ellátott éléskamráját feltörte, és abból több értékes tárgyat, ugymint egy zsák lisztet, egy tábla szappant, egy zsák diót, egy fél bödön lekvárt és négy liba közül egyet, ezenkívül több értékes ruhaneműt elvitt. A tolvaj kilétét eddig még nem tudják. — Sajátságos, hogy „éber“ (?) éjjeli őreink, kik töblnyire e ponton czirkálnak, semmit sem vettek észre, holott a tolvaj az ablakon hatolt be az éléskamrába, s hihetőleg nagy zajjal, mivel az ablakot előbb be kelle törnie. A legeredetibb a dologban az, hogy a jómadár biztonságban érezte magát, mivel jól befalatozott a dióból, ott hagyva bizonyoságul a héjját.

— **A városunk** határában levő mezőtűri átmetszéshez már megérkezett a kotrógép s működését erélyesen folytatja. A gépet az „Ipar“ nevű vontató-gőzös szállította egészen városunk alá, honnan lőerőrel vontatták az átmetszéshez.

— **Hymen.** W e i s z Etel kisasszonyt e hó 3-án jegyezte el városunkban T r i n c z Vilmos ur Debreczenből.

— **Szegha'mon** decz. 6-án avattatott fel a kávéháza-egyház új orgonája, mely alkalomból valóságos ünnepnap fejlődött ki. Az ünnepélyt a debreczeni kántor nyitotta meg, az új orgonán egy lélekemelő egyházi dallamot játszott. Ezt követte Szabó János esperes ur hála-imája; mely után a gyomai kántor egy zsoltárt játszott. Az egyházi beszédet Tatár János ottani lelkész ur tartá. Az egyházi ünnepélyt nagyszámban közehéd követte a polg. olvasó-körben, végre este táncz is következett, mely reggelig tartott.

— **A megyei** közigazgatási bizottságnak f. hó 6-án tartott ülésén az angol-magyar vasuti részvény-társaság a Súrreton tervezett vasutépítési tervének tanulmányozására kiküldött bizottság ajánlólag terjeszté be: hogy a megye az építési munkálat megkezdésétől számítandó 10 év alatt évi 10,200 frt utólagos, félévi részletekben fizetendő segélyt szavazzon meg. A közigazgatási bizottság az előterjesztést elvben elfogadja s egy vasutbizottság kiküldését fogja a közgyűlésnek ajánlani. A esaba-békési szárnyvasut kérdésének

S szünet ne'kül

Kereng a föld; — szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

Ugrándozó gyermekcsoportot látok:
— Óh, nékem is volt egykor gyermekem! —
Hej, de engem tova küld az átok,
Nem nyughatik meg apai szemem . . .
Megtört aggastyán, hosszú életemre
Ne vess sóvár, irigykedő szemet:
Két ezredéven át meggyúlt tetemre
Vetem kínoktól ingó léptemet!

S szünet ne'kül

Kereng a föld; — szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

Hol egykor bölcsőm ringott, a falaknak
Megláthatom még roskatag nyomát
S bú; küszöbére borúlok e laknak, —
De a szélvész fülembe zúg: „Tovább!”
— Tovább! — e szóban hangzik szörnyű átka,
Bolyongj tovább, ha minden romba dül,
Apáid sírja nem fogad magába:
Maradj számúzve, — élve, egyedül!

S szünet ne'kül

Kereng a föld; — szünetlenül,
Szünetlenül, szünetlenül!

Végső lehében volt az istenember

Mig szitkozódó ajkamon kaczaj;

S ragadt a szél, vándorra várt a tenger, —

Menék, alattam roskadt a talaj! . . .

Ki megtagadtad az Eget, hitetlen,

Reszketve lásd e kint, mely végtelen;

Ki a bosszús Ég átkozottja lettem,

Az emberiség átkát viselem!

S szünet ne'kül

Kereng a föld; — szünetlenül,

Szünetlenül, szünetlenül!

Bánfi Zsigmond.

Egy vasárnap Londonban.

Pesten épügy, mint a szárazföldi városok csaknem mindegyikében a vasárnap a legmozgalmasabb nap; a kávéházak, színházak, szóval a nyilvános épületek tömve vannak s már szinte hagyományos dolog vasárnap a színházba nem menni a nagy tolongás miatt, az utczán a sétalók tömege nemcsak hogy nem kevesebb vasárnap, de ellenkezőleg hozzájuk járul még azoknak tekintélyes száma, kik a hétnek hat napján át nem igen szokták az utczákat élénkíteni. Londonban s az angol városokban egyáltalán mindez másképen van. Vasárnap mintha csak kihalt volna ez óriás városnak minden lakosa, alig kong imitt-amott egy-egy vas-

A k ö n y v m o l y .

— Oberländer életképe. —

tanulmányozására kiküldött bizottság tanácskozájáról szóló jegyzőkönyv is beterjesztetvén, e vasut építése is elvileg szintén elfogadhatott.

— **A békési vasút** ügye kedvező stádiumba lépett. Békés város képvisellete ugyanis a következő határozatot hozta: „A képviselő-testület hálásan győződve meg azon önzellen meleg érdeklődésről, melylyel különösen megyei főispán ur őméltósága Békés város iránt s ennek vasuti szárnyvonallal Csabához köttetése iránt viseltelni törekszik — e nemes tények jegyzőkönyvbe iktatással adván érdeklött kifejezést, nem késik egyhangulag elhatározni, mikép a Békés és Csaba közti vasut kiépítését előmozdítani, a későbbi tárgyalások folytán részletesen megállapítandó feltételek alatt egyértelműleg hajlandó és a czéltől tökéltörlesztés és kezelési költségek czímén, ha a kérdéses vasut összes bevételei ezen kiadásokat nem fedeznek, 133 éven át évenként 6200 frt erejéig hozzájárulni; annak határozott kijelentésével, hogy az esetleg a haszon aránylagos részéhez való jogát Békés városa minden esetben fentartja.

— **A gyulai sport-klub** múlt vasárnap tartott közgyűlése eredményéből röviden a következőkről vettünk értesülést: Elnökké választott Kövér László, igazgatóvá Oláh György, aligazgatóvá Márki János, igazgató biz. tagokká: Terényi Lajos, Kis László, titkárrá Aszalay Gyula, pénztárnokká Reiner Zsigmond. Továbbá tiszteletbeli tagokul egyhangulag gr. Eszterházy Miksa, Beliczey István, gr. Wenckheim Rudolf, Császárférfi Ferencz urak kiáltattak ki. Egy fényes táncmulatság tartása elhatározott: napjaul január 15-ke tüzetelt ki.

— **Az ujévi üdvözetek** megváltása tárgyában Tisza belügyminiszter a hatásköre alatt álló összes közlönyvnyhatóságokhoz, hatóságokhoz, főispánokhoz körlevelet bocsátott ki, melyben tudatja, hogy sem az alantas hatóságoktól s egyes tisztviselőktől, sem más személyektől semmiféle aláírási ív, levél vagy névjegy küldés útján nyilvánítandó ujévi üdvözetet nemcsak nem vár, de sokkal szivesebben látná, ha az il-

tagtalpu angol czipő a más napokon át a legnépesebb utczákon. A legpiszkosabb utcákra, milyen azonban Londonban nagyon kevés van, alig lehet ráismerni; ragyognak a tisztaságtól, a sok heringes, osztrigás kosárral telt asztalok, melyeknek szaga máskor megkétszerezi az ember lépteit, sehol sem látható, a boltok egytől-egyik csukva vannak, legnagyobb része a nagyobb üzleteknek már szombat délután lesz bezárva.

Én continentalis élethez lévén szokva, szombaton készített programommal teljes hajótörést szenvedtem. Legelőször is reggel a szokott kávéház felé irányoztam lépteimet az ebédnyi reggeli elköltésére, mi általános angol szokás s mihez Franciaországban is közel járnak, de elképedtem, látva, hogy az én ájtatos vendéglőzőm üzlete zárva van, s egy félőles hirdetés jelenti, hogy csak délután lesz nyitva, de csak 3 órától 5-ig. Ez aztán bölcs intézkedés — gondoltam magamban — s kezdtem nyitjára jönni annak, hogy miért szoktak a hónapos, illetőleg Londonban hetes (mert hetenkint szokás fizetni) lakások egyszersmind vasárnap reggeli és ebédrel is járni. Már most mit csináljon, a ki reggelizni akar? Baedeker azt tanácsolja, hogy legokosabb ilyenkor valami faluba rándulni, hol legkönnyebben lehet valami ételhez jutni, ha az ember föltünteteti idegen voltát, — mert angol ember hiába kér bebocáztatást, „hiába zörget, meg nem nyittatik neki.“ Fölfedezési utra indultam, hátha sikerül találnom valami praktikusabb embert,

letők az ekként megkimélhető összeget a helybeli jótékony nőegyletek javára fordítanak.

— **Rudolf királyfinak** van már magyar vőlegény-csizmája is. Pánczer Miklós, mármaros-szigeti czipőgyáros ugyanis még a trónörökös ottjártakor nyújtott át neki egy pár lakk-csizmát, gazdag aranyozással, melyet egész filokhan az utolsó öltésig sajátkezűleg készített. A csizma hegyesorru, sarkantyuja drágakövekkel díszített, szára, két oldalán és felül gazdag arany paszománittal és láncezza van sujtásozva; belül atlasz-bélésű, talpa pedig arannyal futtatott. A trónörökös most értesíté Mármaros főispánját, hogy a csizma egészen a lábához van szabva, azt elfogadja s készítőjének — míg köszönetének más módon is kifejezést adna — 50 drb aranyat küld.

— **Fehér holló**, a példabeszélszertivé vált állat látható most a berlini aquariumban elevenen. Tübingiában találták. Az állatnak vereses lába s csőre, fénylő veres szemei vannak s a többi madarak rendkívül félnek tőle.

— **Vakmerő rablás** történt a napokban — mint az Alföld írja — Uj-Aradon. Dengl János előkelő polgár, baráti körben töltött est után tíz óra tájban ment haza. Abban a pillanatban, mikor ajtaját fölnyitotta, egy ott benn zsákmánnyal megrakodott tolvaj ugrott ki az ablakon. A zsákmányt egy 4000 frtról szóló 5815. számmal jegyzett takarékpénztári könyvecske 2100 frt készpénz, 8 drb arany, jó esomó tallér s négy értékes gyűrű képezte. A láda fenekén maradt több száz darab tallért és jókora összeg bankót csak a házigazda váratlan megjelenése mentette meg.

Irodalom.

— **Uj könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelentek s szerkesztőségünkhöz beküldettek:

Közhasznú családkönyvtár. Egy-egy kötet fizve 40 kr. — Illemtan. A társadalmi illemszabályok

ki lebujját e szent napon is nyitva tartja. A mint megyek elmélkedve az angolok jámborsága fölött, egy feketébe öltözött missis valami papirost nyujt át nekem.

— Ah, tehát még sem feledik el az angolok sem vasárnap az üzleti életet, s hirdetésekét osztogatnak — szólok diadalmasan az asszonyossághoz, kitől azonban egy rettentő szigorú s szemrehányó pillantást kaptam.

Megnézem a papirost, hát bizony nem hirdetés volt az, hanem egy teljes prédikáció, Máté evangéliomának nem tudom hányadik része s hányadik versére vonatkozólag. Alig teszek néhány lépést tovább, egy urtól kapok egy czédulát, melynek dörgelemes tartalma körülbelül az volt, hogy hallod-e bűnös, térj magadba, mert a pokol, oh, az iszonyatos, égő pokol készen áll számodra. — S ilyen iratokat ezrével osztogatnak London minden utcájában, mire ezer és ezer forintot költenek évenként s azt hiszem, kevés haszonnal, mert legnagyobbrészt az ember a mint megkapja, úgy el is dobja a némelykor tekintélyes nagyságu szent mondásokkal teleirt papírt, mert különben egy órai séta után minden zsebe tele lenne velük.

A mint az első nagyobb térre jut az ember, egy kisserű csoport tűnik föl, melynek közepén valami úriember nagyon dúl-fúl mérgében; bizony ha az ember szavaiból ki nem venné, aligha találná el, bogy pap, ki elfogta a néhány járó-kelőt, hogy a túlvilágról beszéljen nekik. Egyiktől elvette az ujságot s szája formálisan tajtékzott, oly igyeke-

kézikönyve. Mme D'Alq és Ebhardt Ferencz munkái után írta K.-B e n i e z k y Irma.

O l e s ó k ö n y v t á r. Szerkeszti Gyula i Pál. — V a u t i e r György. A keresztanya. Francziából fordította Márkus Miklós, 30 kr. — K i s f a l u d y Károly versei. Hetedik kiadás, 50 kr. — B é r e z y Károly. A gyógyult seb. Beszély, 30 kr. — G a i u s V a l e r i u s Catullus versei. Irodalom-történeti tanulmányokkal bevezetve és jegyzetekkel kísérve. Fordította Csengery János, 30 kr. — S z i g l i g e t i Ede. A trónkereső. Szomorujáték 5 felvonásban, 30 kr. — T h e o p h r a s t u s jellemrajzai. A görög eredetiből fordította Hunfalvy János, 20 kr. — Gyula i Pál. Báró Eötvös József. Emlékbeszéd, 20 kr. — L a m a r t i n e Alfonz. Heloise és Abelard. Francziából fordította Erhardt Viktor, 20 kr. — Olasz beszélyek. Irták Barilli, Ghislanzoni és Sara. Olaszból fordította Huszár Imre és Mócs Zs., 50 kr. — A u g i e r Emil. A Fourchamboult-család. Színmű 5 felvonásban. Francziából fordította Fáy J. Béla, 40 kr. — P á l f y Albert. A szebeni ház. Beszély, 20 kr. — T e n n y s o u Alfréd. Arden Enoch. Angolból fordította Jánosi G., 20 kr. — T u r g e n j e v Iván. Tavaszi hullámok. Regény, oroszról fordította Timkó Iván, 40 kr. — F a r i n a Salvatore. Két szerelem. Regény, olaszról fordította Nyitrai József, 30 kr.

T ö r t é n e l m i k ö n y v t á r. A magyar népnek és ifjuságnak ajánlva. Czimképpel. Ára egy-egy füzetnek 40 kr. F i u m e, a magyar korona gyöngye. Természattani, etnografiai és történelmi rajz. Írta dr. Lázár Gy. — C a s t r i o t a György (Iszkenderbég.) Írta dr. Lázár Gy.

U j t e l j e s n é m e t - m a g y a r é s m a g y a r n é m e t s z ó t á r. Írta dr. Ballagi Mór. Ötödik kiadás. Két rész. Első kötet 1. és 2. füzet, második kötet 1. és 2. füzet. A német-magyar rész 24, a magyar-német rész 18 füzetben jelenik meg. Egy füzet ára 40 kr. A Franklin-Társulat kezeskedik róla, hogy a füzetek száma a mondottnál többre nem fog menni, s hogy a mű 1881. végeig teljesen megjelenik.

zettel beszélt a bűn organumáról, az ujságokról. Néha oly badarságokat beszélt össze-vissza az a jámbor ember, kit meghallgatni úzótt balvégzetem, hogy a nevetés közel járt hozzám, de látva a többi hallgató rendíthetlen komoly arcját, visszafojtottam nevetésemet, de elsiettem a hejyszinéről. Természetesen ezek az utczai prédikátorok, kik minden vasuti állomást a városon belül és piacot megszállva tartanak, rendszerint vagy önkenytes műkedvelők vagy a hittérítők söpredékei, mert a jelesebb missionariusok, kiktől hemzseg a város, ugyszólván mindig találnak alkalmat földél alatt beszélni s pedig gyakran igen okosat s érdekeset. — Prédikácziójukba ügyesen mindenféle élményeket, apró történetkéket szönek, mi igen sokat tesz ahhoz, hogy az angol annyira szereti a hitszónoklatokat. A színházak vasárnap csukva lévén, bennük istenitiszteleket tartanak, kétszer-háromszor napjában s ugyanazon hirdetési tábla, mely például szombaton a „Kornevilli harangok“ előadását jelezte, ma tisztelendő Scroggy szent beszédére figyelmeztet. S bármily aránytalanul sok templom van Londonban, még oly templomban nem voltam, melynek illő száma, látogatója ne lett volna, pedig némelykor egymás hátán három-négy van.

Eredetiek azok a fogások, hogyan igyekeznek némely templomba az utczán menőket este, mikor egy kicsit élénkül a város, elfogni. Egy félórával az istenitisztelek előtt egy kis csoport férfi és nő kiáll a templom elé s elkezd

T á l á l m á n y o k k ö n y v e. Ismeretek a kézmű- és műipar mezejéről. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszter megbízásából és az orsz. magyar iparegyesület felügyelete alatt több idevágó munka alapján kidőgozta F r e e s k a y János. Második kiadás. Első és második füzet. 983 a szöveg közé nyomott szép fametszettel. Ezen mű 40 füzetben fog megjelenni. Egy-egy füzet ára 30 kr. A Franklin-Társulat könyvkiadó-hivatala kezeskedik, hogy a teljes munka 40 füzetben 1882-dik évi husvétra megjelenik.

Mind ezen hézagpótló vállalatot ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe.

— „A világirodalom története, dr. Scherr János és mások után átdolgozva“ czimű szép vállalat indul meg T e t t e y N á n d o r és társa kiadásában, melynek első és második füzetét ma vettük. A magyar kiadással egyidejűleg jelenik meg az eredeti hatodik kiadása s így a mű eléggé ismeretes. A magyar kiadása határozottan hiánypótló irodalmunkban annál is inkább, mert az eredeti fölött azon előnyei vannak, hogy az egyes irodalmak kiváló termékeiből szemelvényeket közöl elsőrangu műfordítóink: Vörösmarty, Petőfi, Arany, Szász, Győry, stb. tollából s minden füzethez egy költők arcképcsoportját ábrázoló fametszetű tábla van mellékelve. A kiállítás mintaszerű. Egy-egy füzet ára 30 kr. Az első két füzet China, India, Egyptom, a zsidók, Assyria és Perzsia irodalmát tartalmazza, mutatványokat közölve, többek közt a Si-Kungból, Sakuntalából stb. Vörösmarty, Szilády stb. fordításában. A mű 25—30 füzetben lesz teljes.

Tarkaságok.

Midőn I. Napoleon Sopron előtt táborozott, egy szép reggelen a városi tanács azon kéréssel járult a győztes hadvezér elé, hogy kegyeskednék a várost minden erőszaktól megóvni, inkább bárminemű sarczot megfizetnek.

énekelni; az ének után egy papforma ember nagy hangon kiabál, hogy „Jézus itt van, ő eljött, mindnyájak számára! Jesus is come, Christ is come!“

Soha sem felejttem el azt a látványt, a mint egy ilyen hittérítő-társaság templomába mentem, ha ugyan templomnak lehet nevezni egy nagy szinforma pajtát, kopott vörös posztóval bevonva, mely mögül kíváncsian kandikálnak fadarabok, ócska limlom, stb. Belépve, a templomban már nagy számú hívőket találtam s pedig a társadalom minden rétegéből; férfiak és nők egyaránt. Két férfi, egyik egész óriás volt, bömbölő hanggal elkezdett imádkozni, az óriás reszketett csupa ájtatosságból s vonaglott imádsága közben. — Rövid ének után egy fiatal asszony lépett a szószékre, valami cselédféle lehetett, legalább nem néztem ki belőle többet, de oly bámulatos folyékonyssággal s oly értelmesen beszélt egyről-másról, hogy arra a gondolatra térített, hogy a nők csakugyan alkalmasak papo'ásra. — Utána egy férfi, végül egy 16-17 éves suhancz kezdett beszélni a Jézussal felfeszített latrokról. — Én egész beszédje alatt azt hittem, hogy szini növendék s gyakorlatból jött csak ide beszélni. Még sokáig tartott az ájtatosság, de én az első ének közben kisuhanlam. Messze utánam hangzott a hívők éneke: „Jesus is come, Christ is come!“

London, november végén.

Dr. K r e c s m a r i k J á n o s.

Nó, jól van, — mondá a császár, — ha háromszor 24 óra alatt az enyémhez egészen hasonló 24.000 darab lótakarót készítenek s seregem számára ide szállítják, a városnak megkegyelmezek.

Ezzel az örvendező küldöttségnek saját lova takaróját adta át mintául. A kiszabott időre a pokróczok csakugyan elkészültek, csak egy baj volt. A mintául adott takaró épen a közepe táján ki volt szakadva, s minthogy a császár azt mondta volt, hogy a takarók mind ehez egészen hasonlóak legyenek, tehát a 24.000 drb lótakarót közepén egyenlően, a minta szerint, kilyukasztották. Elképzelhető a császár meglepetése, midőn bemutatták neki a furfangos soproniak a nagy számu, már új korában rongyos pokrócz-szállítmányt.

Ferrare herczeg udvari bolondja, Gonele, hallva valakitől, hogy a nagy félelem meggyógyítja a váltó-lázt, meg akarta orvosolni urát e bajtól, kit nagyon kinozott az.

E czélból, a mint egy izben vele együtt átment egy keskeny pallón, meglökte őt hogy beesett a folyóba, s életveszélyben forgott. — Szerencsésen kihalászták a herczeget a vízből és csakugyan a láz elhagyta, nem gyötörte többet; de mégis úgy találván, hogy a Gonelle merész eljárása megfenyítést érdemel, arra ítélte tehát őt, hogy fejét veszik, el levén határozva azonban, hogy nem fogja megöletni kegyenczét.

A kimondott ítélet végrehajtása előtt beköltette szemeit, s azt rendelte, hogy a bárd csapás helyett, csak egy vízbe mártott asztalkendővel csapják nyakon. A rendelet végrehajtatott s a Gonelle szemkötelékét azonnal levették, de a szerencsétlen rémfületében szörnyet halt s élettelenül rogyott össze.

Melyik a király.

IV. Henrik eltévedve a repmoudais-i erdőben, találkozik egy földművessel, kit felkér, hogy vezesse őt vissza a király kíséretéhez. Utközben így szólt a földműves a fejedelemhez.

— Uram, ön bizonynyal valamelyik elsőrangú tisztje a királynak; kit én még soha sem láttam.

Nem láthatnám meg őt, ma az ön kegyességéből?

— Szívesen megmutatom felelt Henrik, midőn megérkeztünk, maradj szorosán melletttem, s azok között, kik hozzánk közelnek, nézd meg azt, kinek kalapja fején marad, az lesz a király.

Megérkezve a kintzölt helyre, az udvaroncok, kiket a király hosszas távolléte nyugtalanított, feléjük siettek, mind levett kalappal természetesen. Most Henrik, kit a földműves nyomon követett, feltett kalappal feléje fordul s kérdi:

— Nos s most látod-e melyik a király?

— Hitemre uram, felel az ember, vagy ön, vagy én, mert csak kettőnknek van kalap a fején.

Képünkhöz.

A könyvhalás egyike a legritkább szenvedélyeknek; de a kit előfog, az aztán valódi rabja szokott lenni, s rá nézve közönyössé lesz minden, a mi, mint az élet tárgya, s nem mint könyvbe szorított dolog mutatkozik. A könyvmoly, amint találóan nevezik: szakít a külvilággal; ő könyveiben s könyveinek él; de nem ám tudomány-szeretetből, hanem merő rögeszméből; előtte a könyvek nem az emberi művelődés eszközei, hanem czéljai gyanánt tűnnek fel. Ő a könyvben könyvet lát — egyebet semmit, s ez az, a mi a könyvmolyt az emberiségre nézve haszontalanná teszi, mert a könyvhalás nála nem egyéb szellemi kapzsiságnál, mely kielégítést sohasem talál. Ő a tudományoknak nem művelője, hanem élődjé; tömredéket fogyaszt, a nélkül hogy valamit produkálna; rendszertelen és pedáns, s mint a tudományok curiozumai iránt különösen érdeklődő, maga is nevetséges curiozummá válik. — Oberländer Antal híres életkép festőnek mai számunkban közölt rajza a könyvmoly tipikus alakját adja, amint mohó vágygyal futtatja szemét az ujonnan szerzett foliánszon. A torzképtől nem messze álló alak nagyon emlékeztet a moliéri fősvény typusára, s valóban sok közös vonás van a mohó, kielégíthetlen vágyban égő fősvény, s a könyvmoly, e két örületes szenvedély rabja között.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Hirdetések.

Életet és egészséget ismét visszanyerve!

B r a i l a (Rómánia.) Hoff János urnak, Bécs. Kérek gyorsan 13 palaczk HOFF JÁNOS-féle maláta egészségi sör s három zacskó (kék papirosban) nyákoldó malátamellezükorkát, miután a hölgy, kinek ezen Hoff János-féle egészségi-sör rendeltetve van, valóban e nélkül már nem is élhet, legalább e nélkül egyetlen egészsége napja sem volna.

Mély tisztelettel

Borgheti A.

A csaknem minden európai állam cs. kir. udvari szállítója Hoff János urnak cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának. Bécs Gyárhelyiség: Grabenhof 2. Gyári raktárhelyiség: 1. Graben, Bräunerstrasse 8.

Gyógy-jelentés: A schleswigi cs. kir. osztrák tabori kórházak igazgatóságának jelentése. — Az altesti szervek működésének renyhességénél, idült hurutok, nagymérvű nedv-veszteségek és lesóványodásnál a Hoff-féle malátakivonatsör mint kitünő gyógytápszer működött. Minden megfigyelt esetben igen szívesen fogadott tápláló és erősítő szernek s údvös hatástól kísért italnak bizonyult.

Gayersfeldi Pirz, őrnagy cs. kir. biztos.

Dr. Mayer, ezredorvos.

Főüzlet és központi iroda: IV. váci-utca 18. sz., Peking városához.

F i ó k o k :

IV. kerület kigyó-tér,
„A theanóvényhez”

VII. ker. király-utca 17. sz.
a „Moszkva városához.”

Dietrich és Gottschlig

osztr. cs. kir. és magyar kir. udvari thea- és rum-kereskedésük

BUDAPESTEN,

ajánlja téli évadra dúsán felszerelt raktárából közvetlenül importált

Chinaí Theát

(legujabb 1879-80-diki termés.)

K ü l ö n ö s e n : frttól frtig.

Csongó legfinomabb	1/2 kilója	2.—	3.—
Souchong	„	3.—	5.—
Orosz családí thea	„	3.—	4.—
Fekete orosz karaván thea	„	6.—	12.—
Fekete karaván virágos thea	„	5.—	6.—
Pecco virágos thea legfinomabb	„	4.—	6.—
Orosz karaván virágos thea	„	6.50	12.—
Udvari thea vegyíték	„	12.—	—
Victoria thea-vegyíték	„	8.—	—
Király thea-vegyíték	„	6.—	—
Moszkvai thea-vegyíték	„	5.—	—
Császár thea-vegyíték	„	4.—	—
Mandarin thea vegyíték	„	3.—	—

Ugyanezen fajtak csomagokban és díszes kínai szelencékben is kaphatók.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

1 sz. nagy üveg barna (1/2 pint)	2 frt	20 kr.
1 „ közép „ „ (meszely)	1 „	10 „
1 „ kis „ „ (1/2 meszely)	—	56 „
2 „ nagy „ „ (1/2 pint)	1 „	50 „
2 „ közép „ „ (meszely)	—	75 „
2 „ kis „ „ (1/2 meszely)	—	40 „
3 „ nagy „ „ (1/2 pint)	1 „	20 „
3 „ közép „ „ (meszely)	—	60 „
3 „ kis „ „ (1/2 meszely)	—	30 „
4 „ nagy „ „ (1 pint)	1 „	50 „
5 „ nagy „ „ (1 pint)	1 „	20 „

Brazíliai-Rum

(biróilag deponál védjeggyel)

1 nagy butéla üvegestől (1 pint) 1 frt — kr.

1 kis „ „ (1/2 pint) 55 „

Mindennemü külföldi likörök pezsgők shery francia borok csokoládé ang. theasütemény, minden alaku és nagyságu theas edények.

A legesekélyebb próbamegrendelések is pontosan teljesíttetnek. Kereskedőknek megfelelő engedmény. 5-10

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Kereskedőknek megfelelő engedmény.

Öröm a kedves gyermekeknek!

Alólirott ajánlja nagyszerü választékban

karácsonyi és ujévi ajándékait

mindennemü

bel és külföldi dísz, norinbergi és játékszereket

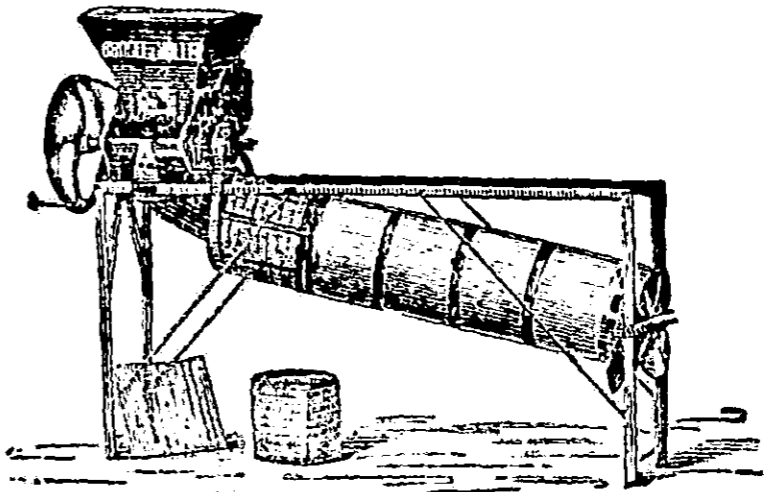
ugyszinte számtalan csinos új tárgyakat bámulatos olcsó áron, olcsóbban mint bármely nagy városban.

Együttal van szerencsém a n. é. közönséget arról értesíteni, hogy a bekövetkező farsangi idényre készletben vannak a legujabb szines és ezüstös tarlatán, finom moll, creppelisse, sima és virágos szatin, nagyszerü francia virágok, legyezök és valódi prágai keztyük finom berlini kendök, bemenet gallérok, báliezipök és illatszerék.

Igyekezvén mindig a legujabbat raktáron tartani, esedezem a n. é. közönség kegyes partfogásáért és vagyok mély tisztelettel

Silberstein Ignác
Szarvason.

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

Brogle J. és Müller

gép-
és rosta-lemez gyára
Budapesten,

a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Sit ákat és rostákat, eséplögépek számára.

Hirdetés.

Alólirottnak piactéri raktárában folytonosan kapható

kályhába és takaréktűzhelybe

való jó köszén

ugyszintén morva ausztriai

kovács-szén.

Tisztelettel

Gaál Soma
Szarvason.

1-2